

3.5. Аналіз небезпек на транспорті та системи реагування на них

Одним із головних пріоритетів діяльності транспортного комплексу України є підвищення рівня безпеки на транспорті.

У 2009 році політика Міністерства транспорту та зв'язку з питань безпеки на транспорті формувалася і реалізовувалася за участю урядових органів державного управління і нагляду на транспорті, заінтересованих органів виконавчої влади, наукових установ, підприємств, громадських організацій тощо.

Аналіз стану безпеки польотів, судноплавства, руху автомобільного та залізничного транспорту в транспортно-дорожньому комплексі України за 2009 рік свідчить про те, що обстановка з безпекою на транспорті продовжує залишатися складною.

На початку 2009 року на засіданні Комісії з питань безпеки транспорту Мінтрансзв'язку було прийнято рішення щодо зниження рівня аварійності на транспорті України на 5 %. Практично це стратегічне завдання галузі було виконано на всіх видах транспорту, за виключенням автомобільного.

За даними Мінтрансзв'язку, протягом 2009 року у транспортному комплексі України сталася 1291 аварійна подія проти 1356 у 2008 році, що менше на 4,8%.

Динаміка аварійності на транспорті

	2008 рік	2009 рік	(+/-) % до показників минулого року
Загальна кількість подій	1356	1291	- 4,8 %
Загибло, осіб	113	68	- 39,8 %
Травмовано, осіб	541	668	+ 23,5 %

З метою попередження аварійності, усунення недоліків в організації роботи із забезпечення безпеки на транспортно-дорожньому комплексі у 2009 році було видано 36 наказів Мінтрансзв'язку.

Питання стану справ з безпекою руху двічі розглядалися на засіданнях Комісії Мінтрансзв'язку з питань безпеки транспорту.

У 2009 році наглядовими органами Головавотрансінспекції, Державіадміністрації, Держфлотінспекції та Укрзалізниці було здійснено

307 тис. перевірок, під час яких було виявлено 284 тис. порушень, видано понад 28,6 тис. приписів, накладено штрафів на суму понад 24 млн. гривень.

Державна технічна інспекція міського електротранспорту Міністерства з питань житлово-комунального господарства України забезпечила проведення у 2009 році державного технічного огляду об'єктів міського електротранспорту.

Виконання заходів з безпеки транспортування продуктів магістральними продуктопроводами у 2009 році здійснювали Національна акціонерна компанія "Нафтогаз України" та Українське державне підприємство "Укрхімтрансміак".

Забезпечення безпеки на автомобільному транспорті

Згідно із статистичними даними Мінтрансзв'язку, за 2009 рік на автошляхах України сталася 699 дорожньо-транспортних пригод (ДТП) за участю ліцензованого автомобільного транспорту, під час яких загинули 284 особи, 1429 - отримали травми.

З вини водіїв ліцензованого автомобільного транспорту сталася 247 ДТП, в яких 57 осіб загинули і 629 одержали травми різного ступеня тяжкості. У 2008 році на автодорогах України з вини водіїв ліцензованого транспорту було допущено 210 ДТП, загинуло 64 особи, 500 осіб травмовано.

Аналіз ДТП щодо причин їх скоєння засвідчив:

- 116 випадків (46 %) сталася у результаті порушення правил маневрування. Найбільшу кількість таких ДТП було зареєстровано у Донецькій, Львівській областях і м. Києві;
- 71 випадок (29%) - внаслідок перевищення швидкості руху. Найбільше таких випадків зареєстровано у Луганській області;
- 29 (12%) - у результаті виїзду ліцензованого транспорту на смугу зустрічного руху. Такі ДТП траплялися по усій Україні, місця їх найбільшої концентрації не визначено;
- 25 (10%) - через порушення водіями правил проїзду перехресть. Найбільшу кількість зареєстровано у Дніпропетровській області;
- 3 (1%) - внаслідок технічної несправності транспортного засобу;
- 2 випадки - через порушення водіями ліцензованого транспорту правил проїзду залізничних переїздів (Донецька і Тернопільська області);
- 1 випадок - керування транспортним засобом у нетверезому стані (АР Крим).

Аналіз учасників ДТП свідчить, що

- водії ліцензованих автобусів у 56 випадках, або 23%, є винуватцями ДТП, пов'язаних із наїздами на пішоходів, велосототранспорт та на гужовий транспорт, а також зіткненнями із сільськогосподарською технікою;
- зіткнення автобуса і легкового автомобіля - 49 випадків (20%);
- зіткнення автобуса та вантажного автомобіля - 35 (14%);
- зіткнення двох автобусів - 33 (13%);
- Водії ліцензованих вантажних автомобілів є винуватцями ДТП, пов'язаних із наїздами на пішоходів та велосототранспорт - 32 (13%);
- зіткнення двох вантажівок - 22 (9%);
- зіткнення вантажного та легкового автомобіля - 10 (4%);
- зіткнення легкового автомобіля-таксі з іншими легковими автомобілями - 8 (3%);
- зіткнення автобуса та автомобіля-таксі - 2 (1%).

Такі ДТП траплялися по усій Україні, місця їх найбільшої концентрації не визначено.

Дорожньо-транспортні пригоди та постраждалі в Україні у 2009 році

Регіон	Усього ДТП			У тому числі ДТП з постраждалими								
				усього			загинуло			травмовано		
	2008р.	2009р.	%	2008р.	2009р.	%	2008р.	2009р.	%	2008р.	2009р.	%
АР Крим	7385	6232	-15,6	2269	1733	-23,6	389	305	-21,6	3052	2262	-25,9
Вінницька	4132	2585	-37,4	1089	658	-39,6	221	172	-22,2	1201	692	-42,4
Волинська	2831	2562	-9,5	882	552	-37,4	156	81	-48,1	1026	683	-33,4
Дніпропетровська	18675	12450	-33,3	4142	2878	-30,5	546	391	-28,4	5184	3541	-31,7
Донецька	31975	22794	-28,7	6810	4809	-29,4	737	458	-37,9	8507	5966	-29,9
Житомирська	3978	3817	-4	1313	983	-25,1	283	227	-19,8	1615	1135	-29,7
Закарпатська	2840	2267	-20,2	914	720	-21,2	170	119	-30	1093	870	-20,4
Запорізька	12905	8991	-30,3	2355	1664	-29,3	323	245	-24,1	2991	2105	-29,6
Івано-Франківська	3186	2536	-20,4	730	454	-37,8	159	88	-44,7	858	491	-42,8
Київська	16324	12226	-25,1	3248	2421	-25,5	655	501	-23,5	3872	2959	-23,6
м.Київ	90448	62173	-31,3	3617	2830	-21,8	394	233	-40,9	4213	3439	-18,4
Кіровоградська	3527	2279	-35,4	697	459	-34,1	156	91	-41,7	805	513	-36,3
Луганська	9284	6518	-29,8	2831	2041	-27,9	367	240	-34,6	3525	2475	-29,8
Львівська	12951	12344	-4,7	2409	1804	-25,1	344	228	-33,7	2902	2334	-19,6
Миколаївська	4513	2899	-35,8	1012	677	-33,1	202	135	-33,2	1215	802	-34
Одеська	19739	15765	-20,1	3330	2451	-26,4	415	274	-34	4126	3032	-26,5
Полтавська	7802	5355	-31,4	1603	1172	-26,9	294	192	-34,7	1868	1432	-23,3
Рівненська	2871	2119	-26,2	728	551	-24,3	158	133	-15,8	884	650	-26,5
Сумська	3330	2577	-22,6	1093	764	-30,1	153	107	-30,1	1355	915	-32,5
Тернопільська	2549	2039	-20	602	437	-27,4	138	62	-55,1	759	564	-25,7
Харківська	19676	15775	-19,8	3532	2767	-21,7	450	351	-22	4646	3655	-21,3
Херсонська	6094	4138	-32,1	1276	825	-35,3	222	183	-17,6	1670	1001	-40,1
Хмельницька	4969	3444	-30,7	986	662	-32,9	217	128	-41	1218	822	-32,5
Черкаська	7112	4802	-32,5	1216	808	-33,6	188	136	-27,7	1542	1028	-33,3
Чернігівська	5212	3980	-23,6	1192	878	-26,3	206	143	-30,6	1469	1100	-25,1
Чернівецька	3082	2529	-17,9	555	354	-36,2	106	63	-40,6	618	374	-39,5
м.Севастополь	5361	4355	-18,8	848	686	-19,1	69	46	-33,3	1040	836	-19,6
ЗАГАЛОМ	312751	229551	-26,6	51279	37038	-27,8	7718	5332	-30,9	63254	45676	-27,8

Аналіз ДТП, які скоєні на маршрутах руху автотранспорту, свідчить, що більшість ДТП сталася

- на міських маршрутах - 108 випадків, або 44%, з них найбільше в АР Крим і Дніпропетровській області;

- у 86 випадках (35%) скоїли водії, які здійснюють перевезення на міжобласному маршруті, переважно в Київській області;

- у 48 випадках (19%) - на внутрішньообласних маршрутах. Переважає концентрація таких ДТП у Луганській області;

- 5 випадків (2%) - у міжнародному сполученні.

Після набрання чинності у листопаді 2008 року Закону України "Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо вдосконалення регулювання відносин у сфері забезпечення безпеки дорожнього руху", а також завдяки жорсткому контролю за його реалізацією вдалося досягти головної мети - зменшити смертність на автошляхах.

За даними Департаменту ДАІ Міністерства внутрішніх справ України, протягом 2009 року кількість ДТП із постраждалими порівняно з 2008 роком зменшилася на 27,8% (із 51279 до 37038 ДТП), загиблих у них осіб - на 30,9 % (7718 проти 5332), травмованих учасників дорожнього руху - на 27,8 % (63254 проти 45676).

За 12 місяців 2009 року на автошляхах держави кожні 14 хвилин траплялася ДТП з потерпілими, через кожну 1 год. 38 хв. в автопригодах гинула одна людина. У середньому за добу в ДТП гинуло 14 осіб і діставали поранень 125 учасників дорожнього руху.

Динаміка дорожньо-транспортних пригод та їх наслідків

Рік	ДТП	Загинуло	Число загиблих на 100 ДТП	Поранено	Всього потерпілих	Питома вага загиблих у загальній кількості потерпілих
2004	45 593	6966	15,3	53 638	60 604	11,5
2005	46 485	7229	15,5	56 002	63 231	11,4
2006	50 316	7 653	15,2	60 962	68 615	11,1
2007	63 554	9 589	15	78 513	88 102	10,9
2008	51 279	7 718	15,1	63 254	70 972	10,9
2009	37 038	5 332	14,4	45 676	51 008	10,5

Фактично упродовж 2009 року на автошляхах держави вдалося зберегти життя 2,4 тис. особам та попередити травмування близько 17,5 тис. учасників дорожнього руху.

Це один з найкращих показників у динаміці забезпечення безпеки дорожнього руху в світі, визнаний багатьма міжнародними організаціями.

Завдяки вжитим заходам вдалося також суттєво зменшити рівень смертності внаслідок ДТП. Якщо у 2007 році щодоби на автошляхах держави в середньому гинуло 26 осіб, то впродовж 2008 року зазначений показник зменшився до 21 особи, а в 2009 році складав близько 14 загиблих на добу.

Також за загальноприйнятим показником безпеки дорожнього руху, а саме кількості загиблих на 100 тис. населення, Україна наблизилася до країн Європи. На сьогодні в Україні цей показник становить 11,9 загиблих, у той час як в Угорщині - 13,1, Польщі - 14,8, Австрії - 11,5.

Загалом у 2009 році зареєстровано 229551 ДТП, з них 37038 - із постраждалими. Зниження аварійності у звітному періоді зафіксовано у всіх регіонах держави.

Тяжкість наслідків дорожньо-транспортних пригод (число загиблих на 100 ДТП з потерпілими) за 12 місяців 2009 року залишається стабільно високою і становить 14,4 загиблих. У Вінницькій, Житомирській, Херсонській областях - 22 загиблих, Івано-Франківській, Київській, Кіровоградській, Миколаївській, Рівненській і Хмельницькій областях - 19.

У середньому в державі соціальний ризик (співвідношення кількості потерпілих у ДТП, тобто кількості загиблих і поранених, до 100 тисяч населення) становив 109,1 особи.

Разом з тим у найбільших та індустріально-розвинутих регіонах держави соціальний ризик ДТП значно перевищує середньодержавний показник. Зокрема, у м. Севастополі він досяг 232,9 потерпілих, Київській (197,2), Харківській (142,4), Донецькій (139,8), Одеській (138,2) областях,

м. Києві (136,1), АР Крим (129,7), Запорізькій (126,9), Дніпропетровській (114,6) та Луганській (113,4) областях.

Середньодержавний показник транспортного ризику за 12 місяців 2009 року (кількість ДТП з постраждалими на 10 тис. автомобілів) склав 44,2 особи. Разом з тим у м. Севастополі він складає 90,9, Одеській - 78,1, Київській - 67,8, Донецькій - 60,6, Львівській - 51,3, Харківській - 50,7 областях, АР Крим - 48,8, Чернігівській - 47,7, Дніпропетровській - 47,4, Житомирській та Луганській областях - по 45,2.

Найбільш поширеними видами автопригод залишається зіткнення транспортних засобів (питома вага 35,6% загальної кількості ДТП із постраждалими) та наїзд на пішохода (33,4%). У таких дорожньо-транспортних випадках гинуть або травмуються близько 63,7% учасників дорожнього руху. Поширеними видами ДТП залишаються наїзд на перешкоду, перекидання транспортного засобу та наїзд на велосипедиста.

Особливо тяжкі наслідки наступають внаслідок автопригод, пов'язаних із наїздом транспортних засобів на перешкоду та наїздом на велосипедиста (21,3 та 16,4 загиблих на кожні 100 таких ДТП, відповідно).

У 2009 році основними причинами ДТП ставали:

- перевищення встановленої швидкості руху - 1279 ДТП із постраждалими, внаслідок яких загинуло 266 та травмовано 1618 осіб;
- перевищення безпечної швидкості руху - 10268 ДТП із постраждалими, внаслідок яких загинуло 1949 та травмовано 13098 осіб;
- порушення правил перевезення пасажирів - 130 ДТП із постраждалими, внаслідок яких загинуло 13 та травмовано 141 особу;
- порушення правил маневрування - 9228 ДТП із постраждалими, внаслідок яких загинуло 925 та травмовано 11322 особи;
- порушення правил проїзду пішохідних переходів - 1492 ДТП із постраждалими, внаслідок яких загинуло 109 та травмовано 1530 осіб;
- порушення правил проїзду залізничних переїздів - 39 ДТП із постраждалими, внаслідок яких загинуло 22 та травмовано 41 особу;
- порушення правил проїзду перехресть - 3009 ДТП із постраждалими, внаслідок яких загинуло 180 та травмовано 4300 осіб;
- виїзд на смугу зустрічного руху - 2660 ДТП із постраждалими, внаслідок яких загинуло 735 та травмовано 4477 осіб;
- порушення правил обгону - 592 ДТП із постраждалими, внаслідок яких загинуло 118 та травмовано 962 особи;
- недодержання безпечної дистанції - 2687 ДТП із постраждалими, внаслідок яких загинуло 163 та травмовано 3515 осіб;
- перехід дороги у невстановленому місці - 2789 ДТП із постраждалими, внаслідок яких загинуло 542 та травмовано 2390 осіб;
- неочікуваний вихід пішохода на проїзну частину - 2534 ДТП із постраждалими, внаслідок яких загинуло 532 та травмовано 2109 осіб;
- керування у нетверезому стані - 1770 ДТП із постраждалими, внаслідок яких загинуло 235 та травмовано 2361 особу.

Протягом останніх років тенденція щодо розподілу дорожньо-транспортних пригод за днями тижня з а л и ш а є т ь с я практично незмінною.

Стан аварійності та тяжкість її наслідків ускладнюється, як і раніше, в п'ятницю, суботу, неділю. У ці дні скоюється близько 46,3% (17154 ДТП) усіх автопригод із постраждалими з піком ДТП у суботу - 5871 ДТП (15,9 %).

Розподіл дорожньо-транспортних пригод у 2009 році, за видами

Вид автопригоди	ДТП			Загинуло, осіб		Поранено, осіб		Число загиблих на 100 ДТП
	Кількість	%	Питома вага	Кількість	%	Кількість	%	
Зіткнення	13178	-30,4	35,6	1509	-33,0	19987	-29,6	11,5
Перекидання	3615	-22,6	9,8	583	-19,6	4699	-22,8	16,1
Наїзд на ТЗ, що стоїть	893	-38,5	2,4	81	-54,2	1229	-36,6	9,1
Наїзд на перешкоду	4192	-30,9	11,3	891	-25,3	5490	-30,9	21,3
Наїзд на пішохода	12353	-24,3	33,4	1 890	-33,6	11528	-23,6	15,3
Наїзд на велосипедиста	2071	-30,4	5,6	340	-25,4	1957	-31,4	16,4
Наїзд на гужовий транспорт	134	-21,2	0,4	14	-57,6	170	-26,7	10,4
Наїзд на тварину	51	-28,2	0,1	5	-28,6	61	-28,2	9,8
Падіння пасажира	528	-13,0	1,4	17	-39,3	531	-13,0	3,2
Падіння вантажу	23	0	0,1	2	-33,3	24	+4,3	8,7
Усього	37038	-27,8	100	5 332	-30,9	45676	-27,8	14,4

Кількість ДТП з потерпілими на міжнародних дорогах зменшилася на 28,5% (з 4720 до 3364), їх питома вага складає близько 9% усіх автопригод із потерпілими (3364 до 37039 ДТП).

Упродовж 2009 року найбільш аварійно небезпечними були автодороги:

- М-02 Кіпті - Глухів - Бачівськ - 127 ДТП, 40 загиблих;
- М-06-03 Під'їзд до м. Львова - 20 ДТП, 10 загиблих;
- Н-01 Київ - Знам'янка - 120 ДТП, 46 загиблих;
- Н-02 Львів - Тернопіль - 40 ДТП, 7 загиблих;
- Н-03 Житомир - Чернівці - 142 ДТП, 44 загиблих;
- Н-04 Одеса - Іллічівськ - 32 ДТП, 11 загиблих;
- Р-10 Канів-Чигирин-Кременчук - 56 ДТП, 16 загиблих.

Зростання аварійності на міжнародних автошляхах найбільш суттєве в Івано-Франківській області (250%, з 2 до 7), Сумській (20,6%, з 29 до 35), Житомирській (-1,1%, з 547 до 541) та Вінницькій областях (-3,6%, з 362 до 349). У цілому по всіх регіонах держави спостерігається зменшення аварійності на міжнародних автодорогах на 28,5%.

На національних дорогах найменш позитивна динаміка автопригод із потерпілими в Житомирській області (-8,9%), м. Севастополі (-14,6%), Кіровоградській (-17,9%) та Полтавській областях (-18%). У цілому по всіх регіонах держави спостерігається зменшення аварійності із потерпілими на національних автодорогах на 28,1%.

На регіональних дорогах найменш позитивна динаміка автопригод із потерпілими в Одеській (120%), Полтавській (21,2%), Луганській (8,7%) та Черкаській областях (-5,3%). По всіх регіонах держави спостерігається зменшення аварійності на регіональних автодорогах на 32,0%.

На територіальних дорогах найменш позитивна динаміка автопригод із потерпілими в Херсонській (76,9%), Черкаській областях (17,9%) та АР Крим (39,7%). По всіх регіонах держави спостерігається зменшення аварійності на територіальних автодорогах на 25,6%.

На безпеку дорожнього руху значно впливає стан дорожнього господарства. Протягом 2009 року із спеціального фонду державного бюджету, основного законодавчо визначеного джерела фінансування дорожнього господарства, надійшло 6866,9 млн. грн., що складає 82,6% обсягу 2008 року та 60,8% передбаченого в бюджеті плану надходжень на 2009 рік.

У 2009 році виконано дорожніх робіт на загальну суму 6286,37 млн. грн. (78,9% планового завдання на 2009 рік та 82,9% обсягу 2008 року), зокрема, на автомобільних дорогах державного значення - на 3718 млн. гривень.

Протягом 2009 року на будівництві та

реконструкції автомобільних доріг виконано робіт на суму 1096,3 млн. грн., з яких 757 млн. грн. - на автомобільних дорогах державного значення. Порівняно з 2008 роком обсяги з будівництва та реконструкції автодоріг знизилися на 755,4 млн. грн. або у 1,4 раза.

За цей же період з будівництва (реконструкції) автомобільних доріг за напрямками національної мережі міжнародних транспортних коридорів виконано робіт на суму 295,8 млн. грн., зокрема на міжнародних транспортних коридорах № 3, 5 та 9 - на суму 44,06 млн. грн., на національних транспортних коридорах - 251,7 млн. гривень.

Введено в експлуатацію 11 під'їздів з твердим покриттям до сільських населених пунктів, виконано робіт на суму 38,5 млн. гривень.

На ремонт та експлуатаційне утримання автомобільних доріг загального користування використано 5190 млн. грн., у тому числі капітальний ремонт - 1283,8 млн. грн., поточний ремонт і експлуатаційне утримання - 3906,2 млн. гривень. Порівняно з 2008 роком обсяги ремонтних робіт зменшено на 538,7 млн. грн., або на 9,4%.

Виконано робіт з капітального ремонту автомобільних доріг за маршрутами національної мережі міжнародних транспортних коридорів на загальну суму 1760,6 млн. грн., на міжнародних транспортних коридорах № 3, 5 та 9 - на 1737 млн. грн., на національних транспортних коридорах - 23,6 млн. гривень.

За рахунок кредитних коштів міжнародних фінансових організацій (кредит ЄБРР) та відповідної дольової участі за рахунок Державного бюджету України за II та III проектами "Ремонт автомобільної дороги Київ - Чоп" виконано робіт з капітального ремонту у межах Львівської (II проект), Рівненської та Житомирської областей (III проект) на загальну суму 1,4 млрд. гривень. Капітально відремонтовано 92 км автодороги Київ - Чоп.

У 2009 році дорожніми організаціями виконано комплекс заходів із забезпечення безпеки дорожнього руху на дорогах загального користування: встановлено 144 тис. дорожніх знаків, 84 тис. напрямних стовпчиків, 75 км нової металевої бар'єрної огорожі та відремонтовано 636 км бар'єрного огороження, нанесено дорожньої розмітки на 45 тис. км доріг, знято з обліку 106 місць концентрації ДТП.

За даними Мінтрансв'язку, кількість ДТП з постраждалими у 2009 році, де супутньою причиною були недоліки в експлуатаційному утриманні автодоріг, зменшилася на 66,2 % та становить 202 випадки проти 597 у 2008 році, кількість загиблих у цих ДТП зменшилася на 68,1 % (65 осіб проти 204 у 2008 році), а травмованих зменшилася на 64,3 % - з 866 до 309 осіб.

Найбільшу кількість ДТП, де супутньою причиною були недоліки в експлуатаційному утриманні автодоріг, зафіксовано на дорогах Служби автомобільних доріг Полтавської області - 22 випадки, Донецької - 16, Черкаської - 15 і Сумської - 13.

У 2010 році продовжуватимуться роботи щодо

розбудови міжнародних транспортних коридорів, поліпшення транспортно-експлуатаційного стану автомобільних доріг за окремими напрямками, мережі автомобільних доріг загального користування відповідно до Державної програми розвитку автомобільних доріг загального користування на 2007 - 2011 роки та Державної цільової і Галузевої програм підготовки та проведення в Україні фінальної частини чемпіонату Європи 2012 року з футболу в частині будівництва автодоріг.

На автомобільному транспорті здійснено заходи щодо забезпечення українських міжнародних автомобільних перевізників сертифікатами Міжнародного технічного огляду. У рамках співпраці з країнами Співдружності Незалежних Держав на території України введено в дію 5 сертифікованих комплексів з правом видачі сертифікатів зважування.

Мінтрансв'язку розроблено проект Концепції Державної цільової економічної програми розвитку автомобільного транспорту на період до 2015 року.

Розроблено ряд нормативно-правових актів відповідно до Плану щодо реалізації Концепції реформування системи державного управління автомобільними дорогами загального користування. Здійснено заходи та визначено генеральний напрямок будівництва автомобільної дороги навколо м. Києва.

Забезпечення безпеки на залізничному транспорті

У 2009 році на залізничному транспорті реалізовано ряд стратегічних завдань.

Для розширення можливостей і збільшення обсягів Укрзалізницею відновлено контейлерні та контейнерні перевезення. У березні 2009 року вирушив поїзд для контейлерних та контейнерних перевезень "Ярослав" за маршрутом Київ - Славкув (Польща), у складі якого налічується 15 платформ з контейлерами, 12 платформ з контейнерами та 2 пасажирських вагони.

З метою підвищення пропускної спроможності, покращення безпеки руху поїздів у напрямку Миколаєва, Одеси та Криму введено в експлуатацію нову залізничну ділянку Волинська - Миколаїв.

На Південно-Західній залізниці запроваджено автоматизовану систему обліку збору, передачі, обробки інформації про порушення автоматизованої локомотивної сигналізації з використанням сучасних веб-технологій.

Протягом 2009 року розроблено та впроваджено в експлуатацію систему з можливістю купувати квиток на поїзд через інтернет (АСС "е-Квиток").

Кабінетом Міністрів України затверджено Державну цільову програму реформування залізничного транспорту на 2010-2015 роки, Програму забезпечення житлом працівників залізничного транспорту, схвалено Стратегію розвитку залізничного транспорту на період до

2020 року, План дій щодо розвитку інтермодальних перевезень, формування конкурентного середовища у сфері діяльності операторів транспортно-експедиторських послуг, здійснення комплексу заходів з підвищення якості обслуговування пасажирів та протидії контрабанді в пасажирських поїздах.

Протягом 2009 року на залізницях України допущено 820 транспортних подій, у тому числі 570 інцидентів, з них 17 серйозних, та 250 порушень. У 2008 році сталося 852 транспортні події, у тому числі 620 інцидентів, з них 32 серйозні, та 232 порушення.

06.02.2009 внаслідок транспортної події на перегоні Затишшя - Іванівка Одеської залізниці в результаті наїзду тепловоза на дефектоскопний візок загинула 1 особа і 16.10.2009 на перегоні Сянки - Соколики Львівської залізниці в результаті зіткнення дрезини з хвостовою частиною поїзда травмовано 7 осіб.

У 2008 році транспортні події призвели до загибелі 1 працівника на ст. Тернопіль Львівської залізниці та травмування 2 працівників на Південно-Західній і Одеській залізницях.

На всіх залізницях у 2009 році знижено кількість транспортних подій:

- Донецькій - із 115 до 113 випадків, або -2 %;
- Львівській - із 105 до 103, або -2 %;
- Одеській - із 206 до 187, або -9 %;
- Південній - із 83 до 80, або -4 %;
- Південно-Західній - із 174 до 173, або -0,6 %;
- Придніпровській - із 165 до 163, або -1 %.

Одну транспортну подію допущено з вини працівників Українського центру механізації колійних робіт. У 2008 році підприємствами підпорядкування Укрзалізниці допущено 4 транспортні події.

Найбільшу кількість транспортних подій допущено на Одеській залізниці - 187 випадків (22,8 % загальної кількості на Укрзалізниці).

Найбільше транспортних подій відповідно до обсягів перевезень допущено на Львівській залізниці - 4,9 на млрд. ткм приведеної роботи.

На всіх залізницях зменшено кількість серйозних інцидентів:

- Донецькій - із 3 до 2 випадків;
- Львівській - із 2 до 1;
- Одеській - із 8 до 4;
- Південній - із 2 до 1;
- Південно-Західній - із 9 до 3;
- Придніпровській - із 8 до 6.

Найбільшу кількість серйозних інцидентів допущено на Придніпровській залізниці - 6, або 35 %, і Одеській - 4, або 24 % усіх на залізницях України.

Збільшилася загальна кількість транспортних подій у Головному управлінні приміських пасажирських перевезень на 22 випадки, із 27 до 49, в 1,8 раза, або на 45 %.

У Головному управлінні вагонного господарства

загальна кількість транспортних подій залишилася на тому ж рівні - 182 випадки.

Зменшили загальну кількість транспортних подій Головні управління:

- перевезень - з 35 до 29 випадків, або -17 %;
- локомотивного господарства - із 324 до 321, або -0,9 %;
- колійного господарства - із 140 до 110, або -21 %;
- автоматики, телемеханіки та зв'язку - із 17 до 15, або -11 %;
- електрифікації та електропостачання - із 70 до 65, або -7 %;
- пасажирське - із 19 до 17, або -10 %;
- комерційне - із 32 до 28, або -9 %;
- управління воєнізованої охорони - із 3 до 0.

Найбільше транспортних подій сталося у локомотивному, вагонному та колійному господарствах - 613, або 75 % загальної кількості на Укрзалізниці, у 2008 році ця частка складала 76 %.

Аналіз транспортних подій свідчить, що 78%, або 643 випадки, припадає на такі 4 види: несправність технічних засобів, що призвели до затримки поїздів більше 1 години - 454 випадки, несправність локомотива з вимогою його заміни іншим - 61, сходження рухомого складу при маневрах - 78, невірні дії службових працівників, що призвели до затримки поїздів - 50.

Допущено збільшення транспортних подій з пасажирськими поїздами з 254 до 260 (на 2 %), кількість серйозних інцидентів залишилася на рівні минулого року - 5. Збільшилася кількість подій з пасажирськими поїздами на залізницях: Донецькій - з 32 до 34, Південно - Західній - із 70 до 78; Придніпровській - з 28 до 29.

У результаті транспортних подій у 2009 році було пошкоджено 176 одиниць рухомого складу, у 2008 - 210 одиниць.

У 2009 році пошкоджено: 26 локомотивів проти 23, 144 вагони проти 185, у тому числі 2 пасажирських проти 1 та 4 одиниці спеціального рухомого складу проти 1.

Найбільше рухомого складу пошкоджено працівниками колійного господарства - 125 проти 118 та на Донецькій залізниці - 73 проти 38. Збільшилася кількість пошкоджень рухомого складу також у господарствах: локомотивному - із 8 до 11 та приміських пасажирських перевезень - із 0 до 4.

Із загальної кількості транспортних подій 649 випадків або 79,1 % пов'язується з "людським" чинником, у 2008 році таких випадків було 657 або 77,1 %.

За різноманітні порушення вимог безпеки руху у 2009 році в порядку профілактичної роботи було притягнуто до відповідальності 9349 працівників, із них 101 - звільнено із залізничного транспорту, 103 - звільнено із займаних посад, 9145 працівникам оголошено догани. Крім того, за допущені транспортні події до дисциплінарної відповідальності притягнуто 1631 працівника, у

тому числі звільнені з транспорту - 6, із займаних посад - 105, оголошено догани - 1520.

Відношення кількості допущених транспортних подій на залізницях до кількості притягнутих до відповідальності

Залізниця	Донецька	Львівська	Одеська	Південна	Південно-Західна	Придніпровська
Кількість транспортних подій	113	103	187	80	173	163
Кількість транспортних подій, що пов'язані з людським чинником (кількість / %)	94 / 83%	67 / 65%	166 / 89%	50 / 63%	130 / 75%	142 / 87%
Кількість притягнутих до відповідальності за транспортні події	167	194	735	78	227	230
Кількість притягнутих до відповідальності за порушення вимог безпеки руху, виявлені у процесі здійснення профілактичної роботи	2657	614	3549	1032	132	1365

На залізницях за забезпеченням безпеки руху наглядають 8966 громадських інспекторів, які у 2009 році виявили 136684 несправності та недоліки. За результатами роботи громадських інспекторів було притягнуто до дисциплінарної відповідальності 1784 працівники, 7 переведено на іншу роботу, 24 звільнено із займаних посад, було вилучено у машиністів та помічників машиністів самохідного та тягового рухомого складу 1200 талонів попереджень. На залізницях незадовільно проводиться робота із заохочення громадських інспекторів. За 2009 рік за результатами роботи заохочено всього 511 інспекторів (5,7 %), у 2008 році було заохочено 653 інспектори (7,1 %).

Упродовж 2009 року завдяки злагодженим зусиллям воєнізованої охорони, транспортної міліції та залізничників вдалося суттєво зменшити розкрадання вантажів, що перевозяться залізничним транспортом. У 2009 році працівниками воєнізованої охорони залізничного транспорту на залізницях України супроводжено більше 280 тис. вантажних поїздів. У 2008 році 17,4 тис. правопорушників притягнуто до адміністративної відповідальності за порушення правил на залізничному транспорті, зокрема, за прохід залізничними коліями у невстановлених місцях, незаконний проїзд у вантажних поїздах, зрив пломб тощо. За крадіжки вантажів, майна та матеріальних цінностей затримано та передано до правоохоронних органів більше 1,7 тис. розкрадачів. Не допущено розкрадання майна загальною вартістю більше 1,66 млн. гривень.

Занепокоєння фахівців викликають випадки розкрадання елементів верхньої будови колії,

засобів сигналізації та зв'язку, а також вантажів, що перевозяться відкритим рухомим складом, адже наслідком таких несанкціонованих дій може стати порушення безпеки руху поїздів. Додатково під час наради наголошено на необхідності посилення якості охорони, спрямованої на виявлення і припинення не тільки явних, а й прихованих крадіжок вантажів.

З метою посилення відповідальності громадян за несанкціоноване втручання в діяльність залізничного транспорту постановою Кабінету Міністрів України від 16 грудня 2009 р. № 1393 "Про внесення змін до постанов Кабінету Міністрів України від 12 жовтня 1992 р. № 575 та від 22 січня 1996 р. № 116" внесено зміни та доповнення до Положення про порядок застосування вогнепальної зброї та Порядку визначення розміру збитків від розкрадання, нестачі, знищення (псування) матеріальних цінностей.

У 2009 році різними видами ремонту полагоджено 4750 пасажирських вагонів, з них в умовах депо відремонтовано 4659 вагонів, що на 63 вагони більше від запланованого.

На заводах було відремонтовано 91 вагон, з них 88 вагонів капітально. Усі ці роботи були здійснені для покращення якості обслуговування пасажирів під час подорожей поїздом.

Донецька залізниця у 2009 році відремонтувала 573,2 км колії, зокрема модернізовано - 70,6 км, капітально відремонтовано - 186 км, здійснено середній ремонт 216,6 км і комплексно-оздоровчий - 100 км. Крім того, замінено новими 220 комплектів стрілочних переведень, з них 180 комплектів - на залізобетонних брусах.

У 2009 році основні ремонтні роботи проходили на дільницях Дебальцеве - Червона Могила, Красноармійськ - Гродівка, Родакове - Сімейкине, Посникове - Сорочине, Ясинуватський вузол, станція Донецьк.

Ремонт і модернізація колії здійснювалися згідно з програмою розвитку транспортних коридорів і швидкісного руху в Україні. Сучасна технологія передбачає заміну верхньої будови колії (рейок і шпал), глибоке очищення баласту очисними машинами і ремонт споруд водовідведень.

Ремонт залізничної колії підвищує надійність усіх технічних пристроїв, включаючи системи автоматики, телемеханіки і зв'язку, сприяє підвищенню інтенсивності пропуску поїздів і безпеки руху. На всіх ділянках, де проводяться ремонтні роботи, встановлено максимально допустиму швидкість руху поїздів.

У межах впровадження швидкісного руху пасажирських поїздів та розділення вантажного і пасажирського руху поїздів Укрзалізниця продовжує виконувати комплекс робіт з електрифікації магістралей.

У 2009 році Укрзалізниця провела електрифікацію дільниці Полтава Південна - Мала Перещепинська довжиною 24 км. Окрім того, на електрифікованій дільниці Полтава-Люботин завершено реконструкцію стаціонарної тягової підстанції "Майская" постійного струму.

Завершується будівництво нової сучасної тягової підстанції змінного струму станції Новоград-Волинський. Це надасть змогу підвищити надійність електропостачання та збільшити пропускну спроможність для вантажних та пасажирських поїздів на дільниці Коростень-Новоград-Волинський-Шепетівка.

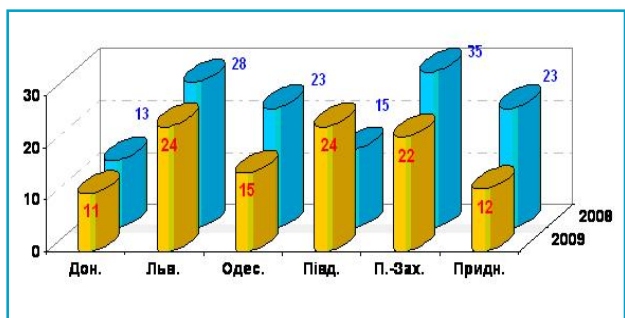
Довідково. Загальна експлуатаційна довжина електрифікованих колій залізниць України становить 9752 км, що складає 44,3% усієї довжини головних колій Укрзалізниці. На думку міжнародних експертів, оптимальним для країн із розвинутою залізничною інфраструктурою є електрифікація 50-60% залізничних мереж країни з виконанням ними 90% загального обсягу перевезень. На такі обсяги Укрзалізниця повинна вийти в результаті виконання затвердженої керівництвом Укрзалізниці програми електрифікації залізниць до 2020 року.

Безпека руху на залізничних переїздах

У 2009 році на залізничних переїздах і коліях Укрзалізниці сталося 108 випадків дорожньо-транспортних пригод (ДТП), у яких загинуло 34 особи і 50 травмовано.

Порівняно з 2008 роком (137 ДТП) кількість ДТП зменшилася на 21,2%. Кількість загиблих (37) зменшилася на 8,1%, а кількість травмованих залишилася на рівні 2008 року.

Розподіл ДТП на залізничних переїздах, за залізницями

У 2009 році сталося 44 ДТП, що призвели до травмування людей, у тому числі 22 випадки закінчилися загибеллю людей. Найбільш тяжкими за наслідками були наступні ДТП.

Львівська залізниця. 14 лютого на переїзді без чергового 17 км перегону Березовиця - Острів - Прошова дизель-поїздом № 6273 було збито автобус. Водій автобуса виїхав на переїзд перед поїздом при заборонних показниках переїзної сигналізації. Внаслідок ДТП загинуло 5 і травмовано 17 осіб.

18 червня на переїзді без чергового 100 км перегону Букачівці - Бурштин поїздом № 608 "Львів - Чернівці" було збито трактор Т-40. У ДТП загинув тракторист, розбито трактор, зійшов з рейок локомотив та три пасажирські вагони, пошкоджено колію.

Південна залізниця. 24 січня на переїзді без чергового перегону Букине - Ізюм поїздом № 622 "Маріуполь - Харків" було збито автомобіль-таксі ГАЗ-3110, водій якого виїхав на переїзд перед поїздом при заборонних показниках переїзної

сигналізації. Внаслідок ДТП в загинуло 3 пасажирів і водій таксі, розбито автомобіль, пошкоджено локомотив.

Основною причиною ДТП на залізничних переїздах залишається порушення водіями транспортних засобів правил проїзду залізничних переїздів.

При цьому, у 91 випадку ДТП на переїздах автотранспорт було збито поїздом, що менше на 20 випадків (у 2008 році було 111 ДТП).

У цих ДТП загинуло 30 осіб (у 2008 році - 30), травмовано - 48 проти 36.

У 17 випадках ДТП на переїздах автотранспорт в'їхав у бік поїзду, що на 9 випадків менше (у 2008 році - 26). Наслідки цих ДТП: загинуло 4 особи проти 7, травмовано 2 проти 14.

Найбільший показник аварійності (кількість ДТП на 100 залізничних переїздів) у 2009 році зафіксовано на Південній залізниці - 3,3 що перевищує середнє його значення на залізницях України (1,9).

Кількість залізничних переїздів та аварійність у 2009 / 2008 рр.

Залізниця	Україні	Донецька	Львівська	Одеська	Південна	Південно-Західна	Придніпровська
Кількість переїздів	5735 / 5742	658 / 659	1791 / 1794	757 / 759	727 / 728	1272 / 1272	530 / 530
Кількість випадків ДТП	108 / 137	11 / 13	24 / 28	15 / 23	24 / 15	22 / 35	12 / 23
Кількість ДТП на 100 переїздів	1,9 / 2,4	1,67 / 2,0	1,34 / 1,6	2,0 / 3,0	3,3 / 2,1	1,73 / 2,75	2,26 / 4,3

На реалізацію заходів з безпеки руху на залізничних переїздах і покращення технічного стану переїздів та їх пристроїв у 2009 році використано близько 63,2 млн. гривень. Виконано капітальний ремонт на 115 переїздах, укладено переїзний настил зі збірного залізобетону на 92 переїздах, покращено видимість на 16 переїздах, 20 переїздів з автобусним рухом обладнано автоматичною сигналізацією, ще 32 - поїзним радіозв'язком.

У рамках Програми забезпечення безпеки руху на залізничних переїздах у 2009 році Львівська магістраль виконала практично усі заплановані роботи. Так, на десяти переїздах з інтенсивним рухом було введено в експлуатацію технічні засоби, які унеможливають виїзд автотранспорту на переїзд при заборонних показниках світлофорів. Підприємствами служби колії проведено капітальний ремонт 15 переїздів, оновлено 206 сигнальних знаків, покращено видимість на 3 переїздах та вкрито переїзний настил зі збірного залізобетону на 31 переїзді (при плані 10 переїздів).

Триває підготовка залізничного транспорту до проведення в Україні Євро-2012. Виконання Державної цільової програми підготовки та проведення в Україні фінальної частини чемпіонату Європи 2012 року з футболу по залізничному транспорту у 2009 році склало 2513,31 млн.

гривень.

Робота з підготовки залізничної інфраструктури здійснюється за багатьма напрямками. Зокрема, у 2009 році були виконані наступні заходи.

Впровадження на залізницях України швидкісного руху пасажирських поїздів. На напрямках впровадження швидкісного руху пасажирських поїздів Київ-Полтава-Красноград-Лозова-Донецьк та Київ-Жмеринка-Львів було модернізовано майже 130 км колії. Різними видами ремонту оздоровлено майже 390 км колії. Також проведено ремонт 79 комплектів стрілочних переводів та 148 замінено на нові. Капітально відремонтовано 15 переїздів.

На дільниці Київ-Гребінка виконувалися роботи з реконструкції та модернізації пристроїв енергетики. Також проводилася модернізація контактної мережі та системи телеуправління на дільниці Красне - Львів.

Придбання пасажирського рухомого складу. У 2009 році залізницями України придбано 4 одиниці електровозів, зокрема,

Одеською залізницею - 3 електровози змінного струму та Донецькою залізницею - 1 електровоз постійного струму.

Комплексна модернізація ділянки залізничного напрямку Полтава - Бурти - Користівка для розвантаження ділянок

на залізничних напрямках, якими рухатимуться пасажирські поїзди. На дільниці електрифікації Полтава - Південна - Мала Перещепинська довжиною 50,9 км у 2009 році проводилися роботи з будівництва контактної мережі. Крім того, велися будівельно-монтажні роботи з електрифікації парків ст. Кременчук.

Будівництво залізнично-автомобільного мостового переходу через р. Дніпро в м. Києві. У 2009 році майже закінчено будівництво залізничної складової мосту через р. Дніпро, залізничних естакад правобережного та лівобережного підходів, залізничного підходу на дільниці від ст. Дарниця до лівобережної естакади та однієї колії від ст. Київ-Московський до залізничної естакади правобережного підходу. Вся залізнична дільниця, від ст. Київ-Московський до ст. Дарниця електрифікована.

На будівництві автодорожньої складової на 95% виконано монтаж металоконструкцій прогонових споруд мосту через р. Дніпро, виконано монтаж верхової частини прогонових споруд естакад правобережного і лівобережного підходів, виконується монтаж прогонових споруд на низовій частині естакад.

Реконструкція існуючого вокзалу станції Донецьк. 31 серпня 2009 року під час засідання Конкурсної комісії з вибору інвестора, визначили переможця конкурсу, яким стали дочірні

підприємство "Св Дім" та ТОВ "Стройіммосистем". Наприкінці 2009 року було укладено інвестиційну угоду щодо реконструкції існуючого вокзалу станції Донецьк між Мінтрансв'язком, дочірнім підприємством "Св Дім" ТОВ "Стройіммосистем" та Донецькою залізницею.

Завершення будівництва пасажирського вокзального комплексу на станції Дарниця. У 2009 році велися роботи з будівництва берегової пасажирської платформи далекого сполучення вздовж основного вокзалу та 2 пасажирських платформ приміського сполучення ст. Дарниця.

Ремонт вокзалних комплексів та модернізація залізничної колії Київського залізничного вузла. У 2009 році виконано капітальний ремонт платформ Городня та ст. Петрівка.

2 вересня 2009 року відкрито у столиці рух міської електрички між двома станціями Троєщина та Київ-Петрівка. Південно-Західною залізницею модернізовано залізничні колії та збудовано нові платформи, здійснено реконструкцію трьох електропоїздів за зразком метрополітену, два з яких забезпечують рух на цій ділянці вранці та ввечері. За один рейс електричка перевозить понад 1 тис. пасажирів.

Будівництво двоколісного залізничного тунелю на перегоні Бескид-Скотарське на залізничному напрямку Львів-Чоп. В Укрзалізниці відбулася робоча зустріч представників ЄБРР, компанії "D2 Conсалт"/Австрія, "Сrown agents for oversea governments and administrations Ltd"/Великобританія, спеціалістів Укрзалізниці та Львівської залізниці щодо проведення другої стадії тендеру з відбору підрядника для виконання робіт з проектування та будівництва Бескидського тунелю.

Поряд з тим здійснювалися підготовчі роботи з будівництва нового двоколісного залізничного тунелю на ділянці Львів-Чоп. Зокрема, на ст. Бескид закінчено роботи в будівлі, яка буде використовуватись для роботи та відпочинку консультантів та експертів з будівництва Бескидського тунелю. З метою забезпечення будівельного майданчика водою на час спорудження тунелю завершено буріння пошукової свердловини та визначено дебет води. Також уже розпочато роботи з влаштування лінії електропередач на ст. Бескид.

Забезпечення безпеки на морському та річковому транспорті

За даними Мінтрансв'язку, у 2009 році на морському та річковому транспорті зареєстровано 19 аварійних подій проти 21 у 2008 році, що на 9,5 % менше. Загинула 1 особа, травмовано 15 (у 2008 році загинуло - 22, травмовано - 1 особу).

У 2009 році (13.08.2009) мала місце дуже серйозна аварія з т/х "Радомишль" (прапор України, судновласник ВАТ "Українське Дунайське пароплавство"). Судно продано на металобрухт.

Крім цього, у 2009 році сталося 6 серйозних аварій проти 2 у 2008.

Також мали місце 7 інцидентів, у тому числі 3 - серйозних.

За видами аварійні морські події розподілилися на:

- навігаційні - 10 випадків (у тому числі посадка на ґрунт - 3, навал - 6, льодові пошкодження - 1);
- технічні - 3 (у тому числі втрата гвинта - 1, пошкодження корпусу - 1, інша - 1);
- травмування людини - 1.

Причинами транспортних подій ставали:

- дії членів екіпажу - 4 випадки (порушення правил плавання, судноводіння, управління судном, невиправданий ризик);
- недоброякісний ремонт - 1;
- зношеність - 1;
- стихійні умови - 1;
- інші - 7.

На річковому транспорті у 2009 році транспортних подій не сталося (у 2008 році - 3 аварійні події).

У 2009 році сталося 5 аварійних подій із маломірними суднами, внаслідок яких загинула 1 особа, травмовано - 10, проти 2 аварійних подій у 2008 році, у результаті яких 1 особа загинула та 1 - травмована.

Усі аварійні події із маломірними суднами класифіковано як серйозні аварії, які сталися внаслідок зіткнення малих суден.

Аварійність на морському і річковому транспорті у розрізі судноплавних компаній (2007 - 2009 рр.)

Назва судноплавної компанії	Кількість аварійних подій		
	2007 рік	2008 рік	2009 рік
ВАТ "Українське Дунайське пароплавство"	15	3	4
ТОВ "Торговий флот Донбасу"	3	1	3
АСК "Укррічфлот"	11	9	2
Севастопольський МТП	0	1	0
ВАТ "Чорномортехфлот"	2	1	0
ТОВ "Столична судноплавна компанія"	0	2	0
Херсонський МТП	1	0	1
Іллічівський МТП	3	1	0
ДП "Чоразморшлях"	0	1	0
Усього:	35	19	10

У 2009 році Мінтрансв'язку розроблено та схвалено розпорядженням Кабінету Міністрів України від 20 травня 2009 року № 545-р Концепцію проекту Закону України "Про морську політику України", яка законодавчо регулює відносини, пов'язані з внутрішньою і зовнішньою політикою України у морській сфері. Законом передбачається встановити пріоритети, принципи, шляхи та способи реалізації морської політики України.

Прийнято постанови Кабінету Міністрів України від 5 березня 2009 року № 178 "Про підвищення функціонування системи пошуку і рятування на морі" та від 7 жовтня 2009 року № 1137 "Про затвердження Положення про Державну систему

управління безпекою судноплавства".

Постановою Кабінету Міністрів України від 7 жовтня 2009 № 1307 затверджено Морську доктрину України на період до 2035 року. Доктриною визначено інтереси України у зовнішній та внутрішній політиці в Азовському і Чорному морях, Керченській протоці та інших районах Світового океану, визначено принципи, завдання, шляхи і способи реалізації державної морської політики.

У 2009 році проведено перевірки готовності аварійно-рятувальних служб, формувань, команд до ліквідації надзвичайних ситуацій та аварійних подій, складено перелік першочергових технічних регламентів, спрямованих на забезпечення безпеки судноплавства.

Забезпечення безпеки на авіаційному транспорті

За даними Мінтрансв'язку, у 2009 році вітчизняними авіакомпаніями було здійснено 84,2 тис. комерційних рейсів (проти 100,4 тис. у 2008 році), перевезено 5,1 млн. пасажирів, що на 17% (майже на 1,05 млн. пасажирів) менше, ніж у 2008 році. Обсяги перевезень вантажів та пошти скоротилися на 16,7% та склали 85,1 тис. тонн.

На ринку вантажних авіап перевезень у 2009 році працювало 18 вітчизняних вантажоперевізників, близько 80% вантажних перевезень здійснювалися чартерними авіарейсами вітчизняних авіакомпаній у третій країнах.

Основними авіаційними вантажоперевізниками на сьогодні є АНТК "Антонов", "Міжнародні авіалінії України", "Аеросвіт", "Аеровіз", "Урга". Авіакомпанія "Міжнародні авіалінії України" вдалося майже в 1,6 раза збільшити перевезення вантажів, насамперед за рахунок відкриття вантажних регулярних міжнародних рейсів. Успішним видався рік також для авіакомпанії "Меридіан" (Київ) (темп зростання - 39,2%) та Кримського ДАП "Універсал-авіа" (темп зростання - 84%).

Пасажирські перевезення у 2009 році здійснювали 34 вітчизняні авіакомпанії. За підсумками року на міжнародних лініях перевезено 4,1 млн. пасажирів, на внутрішніх - близько 1 млн. пас. (зменшення на 16,2% та 20,1%, відповідно).

На міжнародних лініях (чартерні польоти) вітчизняними авіакомпаніями здійснено близько 25 тис. рейсів на замовлення, що майже на 9,5 тис. менше, ніж у 2008 році. Кількість перевезених на цих рейсах пасажирів скоротилася майже на 28% (0,66 млн. чол.) та становила 1,8 млн. чоловік.

Загальні несприятливі економічні умови для здійснення повітряних перевезень змусили авіаперевізників скоротити частоту виконання окремих регулярних рейсів, а деякі було відмінено.

Разом з тим, протягом року було відновлено деякі регулярні міжнародні рейси та розпочато виконання регулярних рейсів за новими маршрутами Львів - Мілан ("Міжнародні авіалінії України"), Одеса - Дубай ("Міжнародні авіалінії

України"), Бориспіль - Вільнюс і Бориспіль - Алмаати ("Донбасаеро"). Нова вітчизняна авіакомпанія "Ютейр-Україна" наприкінці року розпочала виконувати регулярні польоти до Москви з Луганська, Миколаєва та Харкова.

Загалом, регулярні польоти між Україною та країнами світу здійснювали 11 вітчизняних авіакомпаній до 44 країн. Авіакомпанії виконали 33,1 тис. міжнародних регулярних рейсів, перевезено майже 2,4 млн. пас. (у 2008 році, відповідно, 32,6 тис. рейсів та 2,5 млн. пасажирів).

У той же час до України виконували регулярні польоти 45 іноземних авіакомпаній з 32 країн світу, за рік перевезено близько 2,9 млн. пасажирів.

Пасажиропотоки через аеропорти України скоротилися у 2009 році на 16,2%, поштовантажопотоки - на 24,1% та склали, відповідно, 9 млн. пасажирів та 39,7 тис. тонн.

Комерційні рейси обслуговували 28 українських аеропортів та аеродромів, спад виробничих показників спостерігався практично у всіх. У аеропорту "Бориспіль" у 2009 році було обслуговано 5,8 млн. чоловік проти 6,7 млн. чоловік у 2008 році, поштовантажопотоки зменшилися майже на чверть та склали 27,2 тис. тонн.

Малою авіацією у 2009 році оброблено 0,8 млн. гектарів сільськогосподарських площ, наліт становив 20,5 тис. годин (у 2008 році - 1,3 млн. гектарів та 28,2 тис. годин, відповідно).

ДП ОПР "Украерорух" за 2009 рік було обслуговано 397,1 тис. польотів (проти 419,5 тис. у 2008 році). Кількість обслугованих польотів, виконаних літаками та вертольотами авіакомпаній України, зменшилася на 15,9%, іноземними авіакомпаніями - на 2,2%.

На державному підприємстві "Міжнародний аеропорт "Бориспіль" виконувалися заходи з реконструкції терміналу "В", будівництва за рахунок японського кредиту нового пасажирського терміналу "D", розширення існуючих перонів, будівництва автомобільних стоянок, розширення під'їзної автодороги. Завершено будівельні роботи на пероні державного підприємства "Зал офіційних делегацій".

Продовжувалася реалізація заходів з підготовки аеропортів, які увійшли до Державної цільової програми підготовки та проведення в Україні фінальної частини чемпіонату Європи 2012 з футболу.

Реконструйовано злітно-посадкову смугу аеропорту "Київ" (Жуляни), яка здатна приймати літаки типу Airbus A-320 та Боїнг-737. У березні 2009 року вперше за всю історію аеропорту здійснив посадку багатомісний літак Airbus A-320.

2 червня 2009 року із Києва до Харкова здійснено перший рейс реактивного пасажирського літака АН-148, який починає експлуатуватися на внутрішніх регулярних рейсах.

Підприємством "Украерорух" введено в дію приймальний та передавальний центри авіаційного радіозв'язку у м. Сімферополі, що значно покращить надійність та якість обслуговування

повітряного руху.

У червні 2009 року вперше в Україні введено в дію Систему централізованого метеорологічного забезпечення аеронавігації.

У 2009 році в Україні при експлуатації цивільних повітряних суден сталося:

- 4 катастрофи, у яких загинуло 8 осіб (у 2008 році - 3, загинуло 24 особи);
- 2 аварії, травмовано 4 особи (у 2008 році - 2 аварії, травмовано 5 осіб);
- 9 серйозних інцидентів (у 2008 році - 12);
- 91 інцидент (у 2008 році - 116);
- 1 надзвичайна подія (у 2008 році - не зареєстровано);
- 13 пошкоджень повітряних суден на землі (у 2008 році - 7);
- 52 події з іноземними повітряними суднами (у 2008 році - 40).

Усі катастрофи відбулися при застосуванні авіації в народному господарстві, виконанні навчально-тренувальних та приватних польотів.

Під час пасажирсько-транспортних перевезень протягом 2008-2009 років катастроф та аварій не зареєстровано.

Обставини, причини та фактори авіаційних подій, інцидентів, що сталися протягом 2009 року, рекомендації щодо їх запобігання в майбутньому викладені у щомісячних інформаційних бюлетенях та в кварталних аналізах рівня безпеки польотів.

Катастрофи на авіаційному транспорті:

- 21.01.2009 вдень, у складних метеоумовах, під час польоту за маршрутом нп Перегінське до аеродрому Івано-Франківськ, поблизу нп Богородчани Івано-Франківської області, зазнав катастрофи вертоліт AS-350B2, що належить ЗАТ "Атол-Холдинг". Внаслідок катастрофи загинуло 2 пілоти, вертоліт згорів;
- 07.05.2009 о 05:39 при виконанні польотів на аеродромі Кіровоград за планом навчально-тренувальних польотів Державної льотної академії України під час виконання зльоту навчально-тренувального літака X-32-912 UR-IFA на висоті близько 60-70 метрів під впливом супутнього потоку повітря від попереднього літака Ан-32 екіпаж втратив керування судном, внаслідок чого літак звалився на ліве крило та зіткнувся із землею. Внаслідок катастрофи 2 члени екіпажу загинули;
- 04.07.2009 в 17.40 в районі с. Кунцево Новосанжарського району Полтавської області сталася катастрофа з вертольотом АК1-3 UR-RIBA. Вертоліт належав приватній особі;
- 18.06.2009 під час гасіння лісових пожеж з використанням водозливного пристрою на зовнішній підвісці з оперативного майданчика "Міла", що розташований поблизу нп Айдін (Туреччина), під час забору води зі штучного водоймища вертоліт Ка-32 UR-ААС авіакомпанії "Росьвіа" упав у воду і затонув. Пілота-спостерігач та представник лісового господарства (громадяни Туреччини) загинули.

У 2009 році з цивільними повітряними суднами сталася 1 надзвичайна подія: 20.06.2009 внаслідок загоряння двигуна літака Ан-2 UR-17735, що належав приватній особі, експлуатант авіакомпанія "АгроавіаДніпро", повітряне судно повністю згоріло.

У 2009 році на території України сталося 25 інцидентів, пов'язаних із зіткненнями повітряних суден (ПС) із птахами. Всі інциденти обліковувалися згідно з положеннями Керівництва ІКАО про систему інформації про зіткнення з птахами (IBIS) (Doc 9332). До інцидентів були причетні 15 ПС України та 10 - іноземних держав. Крім того, відбулося 7 зіткнень з птахами українських ПС на території інших держав. Таким чином, частка інцидентів, пов'язаних із фактором орнітології, складає 25%.

За місяцями року інциденти розподілилися так: січень - 1 випадок, травень, серпень, жовтень, грудень - по 2, вересень - 4, липень - 5, червень - 7. Найбільша кількість зіткнень відбулася влітку (червень-липень) та восени (вересень).

За етапами польоту інциденти відбувалися під час зльоту - 7 випадків, під час посадки - 7. У 12 випадках птахи потрапили у двигуни ПС, в 11 - у планер. Ще 2 інциденти призвели до необхідності переривання зльотів (Ан-74 "АНТК" а/п Донецьк, MD-82 "Хорс" а/п Мехрабат). У 3 випадках повітряні судна отримали пошкодження.

Загальний аналіз безпеки польотів з урахуванням оцінки аварійності показує, що події, які сталися у 2009 році, відбулися під впливом:

людського фактору,через:

- порушення командиром ПС безпечної висоти польотів при виконанні перельоту в метеоумовах значно нижчих, ніж метеомінімум командира ПС;
- порушення організації обслуговування повітряного руху органами ОПР в частині надання диспетчерського дозволу на виліт та інформування екіпажу про припинення диспетчерського обслуговування;
- порушення мінімальних безпечних інтервалів при зльоті легкого ПС за середнім з однієї злітно-посадкової смуги, що призвело до потрапляння легкого ПС у турбулентне середовище;
- невідповідність пілота до виконання польотів у якості командира ПС;
- невідповідність пілота до дій у складних умовах польоту;
- невиконання пілотом-інструктором вимог методики виконання польотів під час навчання курсантів;
- заправку ПС бензином, що не відповідає ДСТУ 4063-2001;
- несвоєчасне прийняття рішення командиром ПС про припинення зльоту, що призвело до викочування ПС за межі злітно-посадкової смуги;

- невипуск шасі через відволікання уваги на точність розрахунку заходження на посадку;
- порушення командиром ПС експлуатаційного мінімуму аеродрому;

технічного фактору, через:

- самовільне відключення системи кондиціонування (руйнування контактів перемикача) під час польоту;
- руйнування патрубку змішувача повітря (системи кондиціонування повітря), виготовленого з композитних матеріалів;
- автоматичне вимкнення двигуна під час зльоту;
- самовільне вимкнення двигуна під час польоту;
- відмову двигуна під час польоту з автоматичним флюгеруванням повітряного гвинта;

фактору середовища, через:

- пошкодження руліжно-посадкових фар на передній опорі шасі і обтічника радіолокатора під час посадки;
- повернення літака на аеродром вильоту через підвищення температури мастила;
- утворення забоїн на лопатях вентилятора двигуна та пошкодження внутрішньої поверхні повітрозбірника стороннім предметом (гвинтом), який потрапив у газоповітряний тракт двигуна;
- перерваний зльот через потрапляння птаха у двигун літака;
- виконання польоту на запасний аеродром через відмову світлосистеми аеродрому призначення внаслідок грозової діяльності (удару блискавки);
- припинення зльоту через наявність зграї птахів на злітно-посадковій смузі.

У 2009 році збільшилася кількість інцидентів при обслуговуванні повітряного руху, що пов'язані зі спрацюванням бортових систем попередження зіткнень (ACAS) у режимі "RA". Згідно з доповідями екіпажів таких випадків було 3 і всі вони відбулися у повітряному просторі інших держав.

Забезпечення безпеки при перевезенні небезпечних вантажів

На авіаційному, морському та річковому транспорті аварійних подій із небезпечними вантажами не трапилося.

На залізницях України у 2009 році сталося 60 аварійних ситуацій при перевезенні небезпечних вантажів, у 2008 році - 89, що менше на 32,6%.

Найбільша кількість аварійних випадків - 43 (39,5%) сталося внаслідок витоків наливного вантажу.

У 2009 році видано наказ Міністерства транспорту та зв'язку від 10.12.2009 № 1281 "Про спеціальну підготовку викладачів з питань перевезення небезпечних вантажів", відповідно до якого у грудні 2009 року Департаментом безпеки у галузі організовано проведення спеціальної підготовки викладачів у Мінтрансзв'язку;

Розподіл аварійних ситуацій при перевезенні небезпечних вантажів залізничним транспортом у 2008 - 2009 рр.

Класифікація аварійних ситуацій	2008 рік		2009 рік	
	Кількість аварійних ситуацій	Втрачено небезпечного вантажу (тонн)	Кількість аварійних ситуацій	Втрачено небезпечного вантажу (тонн)
Серйозні інциденти	3	-	-	-
Інциденти	5	-	6	0,2
Порушення	5	-	6	9,2
Витікання вантажу	48	45,2	43	17,5
Випаровування вантажу	2	-	1	-
Розсипання вантажу	-	-	1	-
Самозагоряння вантажу	26	47,9	3	-
Усього	89	93,1	60	26,9

наказ Мінтрансзв'язку України від 05.11.2009 № 1135 "Про внесення змін до Правил безпеки та порядку ліквідації наслідків аварійних ситуацій з небезпечними вантажами при перевезенні їх залізничним транспортом", зареєстрований у Мін'юсті України 30.11.2009 за № 1149/17165. Цим наказом уведено в дію зміни до Правил перевезення наливних вантажів, що зареєстровані у Мін'юсті України 30.11.2009 за № 1150/17166.

Стан та розвиток системи зв'язку, як складової єдиної державної системи реагування та попередження надзвичайних ситуацій

Стан безпеки, напрямки її підвищення, заходи щодо забезпечення сталої роботи об'єктів зв'язку визначено у нормативно-правових актах цієї сфери діяльності, які постійно аналізуються з визначенням перспектив та напрямків їх удосконалення.

Протягом 2009 року надзвичайних ситуацій, які б суттєво впливали на функціонування мереж і об'єкти зв'язку, не зареєстровано.

Напрямами діяльності у сфері телекомунікацій для сталого їх функціонування є:

- системний підхід до планування розвитку сфери телекомунікацій із використанням сучасних технологій;
- розроблення та здійснення запобіжних заходів на осінньо-зимовий період та на випадок весняних паводків;
- моніторинг зон ризику щодо сталого функціонування мереж і об'єктів сфери телекомунікацій та надання послуг поштового зв'язку;
- створення аварійних запасів обладнання, експлуатаційних матеріалів, пально-мастильних, будівельних матеріалів на випадок надзвичайних ситуацій;
- аналіз наслідків дії природних надзвичайних ситуацій на мережі та об'єкти телекомунікацій і поштового зв'язку з визначенням відповідних заходів щодо мінімізації розмірів пошкоджень та збитків від них.

Завчасне виконання комплексу організаційних заходів, інженерно-технічних та інших профілактичних робіт із вдосконалення мереж зв'язку дає можливість у найкоротші терміни, в умовах загрози або виникнення надзвичайних ситуацій, забезпечити зв'язком Державну комісію з питань техногенно-екологічної безпеки та надзвичайних ситуацій, органи державної виконавчої влади, формування з ліквідації наслідків надзвичайних ситуацій та населення телекомунікаційними послугами і послугами поштового зв'язку.

Проводилася спільна робота з МНС над подальшою реалізацією Комплексної програми розвитку системи зв'язку, оповіщення та інформатизації МНС України, розробляється та впроваджується проект функціонування Служби 112.

Протягом 2009 року контролювалася ситуація та вживалися заходи щодо попередження використання каналів поштового зв'язку для переміщення наркотичних засобів, психотропних речовин, організації необхідних заходів щодо виявлення біологічних, хімічних і вибухонебезпечних вкладень у поштових відправленнях.

Практика аналізу впливу надзвичайних ситуацій на мережі та об'єкти сфери телекомунікацій, розроблення адекватних запобіжних заходів та їх впровадження, стратегія постійного курсу на оновлення і вдосконалення систем зв'язку та оповіщення, моніторинг зон ризику та можливих надзвичайних ситуацій є ефективними та необхідними для забезпечення роботи органів управління.

Заходи щодо попередження незаконного (несанкціонованого) втручання у діяльність транспорту та зв'язку у 2009 році

План заходів Міністерства транспорту та зв'язку України щодо запобігання можливим терористичним актам та актам незаконного (несанкціонованого) втручання в діяльність транспорту та зв'язку у 2009 році підгалузями Міністерства в цілому виконувався задовільно.

Департаментом безпеки у галузі проведено 2 перевірки з питань виконання Плану заходів Міністерства транспорту та зв'язку України щодо запобігання можливим терористичним актам та актам незаконного втручання в діяльність транспорту та зв'язку у 2008-2009 роках:

- 18-20.03.2009 - Державної адміністрації зв'язку та Українського державного підприємства поштового зв'язку "Укрпошта";
- 26-28.05.2009 - ДП "Донецька залізниця".

На залізничному транспорті у 2009 році сталося 153 випадки несанкціонованого втручання, що в 1,4 раза менше, ніж у 2008 році. Питому вагу складають крадіжки та пошкодження елементів рухомого складу та інфраструктури, розкрадання вантажів з вагонів - 52 випадки (у 2008 році - 116); накладення сторонніх предметів на колію - 20 (у 2008 році

- 27); насильство щодо персоналу залізничного транспорту - 7 (у 2008 році - 5); хибні повідомлення про встановлення вибухових пристроїв - 18 (у 2008 році - 22).

Позитивну роль у зменшенні випадків несанкціонованих втручань у діяльність залізничного транспорту відіграло налагодження тісної взаємодії з підрозділами МВС України. Суттєво посилено охорону вантажних вагонів на станціях відстою.

За випадками несанкціонованого втручання у діяльність Укрзалізниці нараховано збитків на загальну суму 440,251 тис. грн. (у 2008 році - 349,940), затримано 629 осіб (у 2008 році - 404), що скоїли незаконні дії.

На морському та річковому транспорті у 2009 році зареєстровано 23 випадки незаконного втручання у діяльність транспорту (у 2008 році - 23), переважну більшість яких становлять випадки виявлення незаконних мігрантів та затримання громадян без перепусток на території МТП.

У більшості портів України повільно виконуються рекомендації щодо встановлення систем відеоспостереження та забезпечення працівників служб охорони обов'язковим спорядженням для здійснення охоронної діяльності.

Як позитивний фактор, у 2009 році не зафіксовано випадків виявлення незаконних мігрантів на суднах під прапором України.

В авіаційній галузі у 2009 році сталося 4 випадки незаконного втручання (у 2008 році - 7).

На виконання доручення Кабінету Міністрів України від 26.05.2008 № 9693/4/1-07 та Плану усунення недоліків, виявлених під час проведення аудиту України у 2007 році з авіаційної безпеки, Державіаадміністрацією розроблено зміни до Закону України "Про Державну програму авіаційної безпеки цивільної авіації", які 26-27.03.2009 були представлені аудиторам під час проведення аудиту авіаційної безпеки України Міжнародною організацією цивільної авіації (ICAO).

У Верховній Раді України знаходиться проект Повітряного кодексу України, у разі прийняття якого необхідно буде внести зміни до Закону України "Про Державну програму авіаційної безпеки цивільної авіації".

У березні взято участь у роботі 7-го форуму ЄКЦА з безпеки (м. Париж, Франція); 26-28.03.2009 проведено контрольну перевірку ІКАО з авіаційної безпеки.

У галузі зв'язку більшість випадків незаконних втручань припадає на УДППЗ "Укрпошта".

Упродовж 2009 року зареєстровано 164 випадки незаконного втручання, що в 5,1 раза більше, ніж у 2008 році. Переважну більшість, 90% випадків, складають розбійні напади на поштові відділення та листонош з метою пограбування. Збільшилася кількість випадків присвоєння коштів працівниками відділень поштового зв'язку, що говорить про неякісний підбір персоналу кадровими органами підприємства.

Розподіл випадків незаконного (несанкціонованого) втручання у діяльність транспортно-дорожнього комплексу та зв'язку у 2008 - 2009 рр.

Центральні та урядові органи державного управління	Кількість випадків	
	2008 рік	2009 рік
Державотрансадміністрація	-	2
Укрморрічфлот	23	23
Держзв'язок	32	164
Державіадміністрація	7	4
Укрзалізниця	220	153
Метрополітени	3	-
Укравтодор	7	7
"Київ-Дніпровське МППЗТ"	1	-
Усього:	293	353

Головною причиною збільшення кількості злочинів проти об'єктів поштового зв'язку та листонш упродовж 2009 року є ускладнення криміногенної обстановки в державі та недостатнє виділення коштів для підвищення загальної безпеки ВПЗ. Крім цього, у 2008-2009 роках суттєво зросли суми грошових коштів та інших цінностей, які знаходилися у виробничому процесі підрозділів Укрпошти: збільшився розмір пенсій, зросли обсяги поштових відправлень та грошових переказів, підприємство було залучене до процесу виплати громадянам України компенсації втрат від знецінення грошових заощаджень, виплати матеріальної допомоги постраждалим громадянам від стихійного лиха.

На виконання пункту 8 протоколу апаратної наради Мінтрансзв'язку від 17.08.2009 розроблено Комплексний план додаткових заходів щодо захисту працівників УДПЗ "Укрпошта".

Керівництво Мінтрансзв'язку стурбоване станом схоронності поштових відправлень на території ДПМА "Бориспіль". Керівництвом ДПМА "Бориспіль" та УДППЗ "Укрпошта" спільно відпрацьовуються додаткові заходи протидії розкраданню поштових відправлень, які пересилаються повітряним шляхом.

Стан виконання заходів щодо зменшення шкідливого впливу функціонування транспорту на довкілля та забезпечення екологічної безпеки на транспорті

Транспортна галузь є одним із основних джерел викидів в атмосферне повітря парникових газів.

З метою зменшення негативного впливу на довкілля від функціонування залізничного транспорту та забезпечення екологічної безпеки залізницями та підприємствами, що входять до сфери управління Укрзалізниці, у 2009 році було реалізовано інвестиційні проекти та заходи з будівництва та ремонту об'єктів водопостачання та водовідведення, впровадження систем оборотного водопостачання, будівництва та реконструкції котелень із переведенням на більш ефективні види палива, електрифікації залізниць, поліпшення та оновлення основних засобів, впровадження сучасних технологій, які забезпечують раціональне використання природних ресурсів, на що було витрачено в цілому понад 525 млн. грн. власних коштів підприємств.

З цих коштів на заходи з охорони водних ресурсів припадає 90,119 млн. грн., з охорони атмосферного повітря (у тому числі на електрифікацію залізниць) - 113,181 млн. грн., на екологічне поводження з відходами - 11,604 млн. грн., з охорони земель, мінеральних та рослинних ресурсів, здійснення виробничого контролю за станом довкілля, підвищення кваліфікації працівників з питань охорони довкілля тощо - 310,281 млн. гривень.

Капіталовкладення на електрифікацію дільниць Донецької, Одеської та Південно-Західної залізниць у 2009 році становили понад 73 млн. гривень.

Серед заходів, здійснених залізницями протягом 2009 року, слід відмітити наступні:

- на Придніпровській залізниці - заміна масляних високовольтних вимикачів на вакуумні або електрогазові в структурних підрозділах служби електропостачання (понад 3 млн. грн.), придбано сучасну колійну машину для глибокого очищення щелею СЧ-1000-UA (понад 23 млн. грн.);
- на Львівській залізниці - модернізація очисних споруд та мийної установки у моторвагонному депо Львів та пасажирському вагонному депо Львів (понад 21 млн. грн.), роботи із знешкодження та утилізації нафтошлямових відходів у вагонному депо Дрогобич (1,175 млн. гривень);
- на Південній залізниці - впровадження у вагонному пасажирському депо Гребінка системи патронних фільтрів для очищення повітря в системі очистки поверхні вагонів від старої фарби перед проведенням капітальних ремонтів (1,2 млн. грн.) та сміттєспалювального комплексу на вокзалі Харків-Пасажирський (3,115 млн. гривень);
- на Південно-Західній залізниці - реконструкція вагономийного комплексу моторвагонного депо Фастів (понад 16 млн. грн.) та будівництво вагономийного комплексу у вагонній дільниці ст. Київ-Пасажирський (понад 33 млн. гривень).

Заходи щодо зменшення шкідливого впливу функціонування авіаційного транспорту на довкілля та забезпечення екологічної безпеки на авіаційному транспорті забезпечуються шляхом проведення аналітичної роботи та опрацювання статистичної інформації з метою формування та попередньої оцінки Правил щодо визначення зон обмеження житлової забудови навколо аеропортів із умов впливу авіаційного шуму, що увійшли до Плану підготовки проектів регуляторних актів, затверджених наказом Мінтрансзв'язку від 15.12.2009 № 1296.

Наслідками аварій, які за певних обставин можуть статися на об'єктах зберігання пально-мастильних матеріалів та при транспортуванні, є, в основному, забруднення територій горючими та іншими небезпечними речовинами з можливим виникненням пожежі.

Основними напрямками зменшення шкідливого впливу функціонування авіаційного транспорту на

довкілля та забезпечення екологічної безпеки є:

- модернізація літаків великої вантажопідйомності шляхом використання звукопоглинальних конструкцій;
- виконання довготермівової програми оновлення парку літаків з підвищеною паливною ефективністю та потужним шумом двигуна;
- зниження негативного впливу авіаційного шуму, емісії авіадвигунів, забруднення зливних стоків нафтопродуктами та хімічними речовинами;
- раціональне розміщення та оптимізація режимів роботи радіолокаційних станцій;
- розроблення та впровадження нормативно-правових актів, додержання технічних норм і стандартів з питань забезпечення захисту населення і територій для запобігання надзвичайним ситуаціям;
- поетапна заміна шумозахисних зелених насаджень;
- утилізація і здача побутових відходів, металолому, акумуляторних батарей та відпрацьованої гуми.

Стосовно стану виконання заходів щодо зменшення шкідливого впливу функціонування автомобільного транспорту на довкілля та забезпечення екологічної безпеки на автотранспорті досягається, перш за все, за рахунок безпечності конструкції колісних транспортних засобів (КТЗ), включаючи екологічну безпечність, а також рівень забруднення атмосферного повітря через викиди шкідливих речовин з відпрацьованими газами КТЗ.

Екологічна безпечність конструкції КТЗ, які допускають до експлуатації, визначається вимогами чинного законодавства та національних стандартів, а також ефективністю технічного регулювання допуску КТЗ до експлуатації.

На виконання міжнародних зобов'язань згідно з Угодою про прийняття єдиних технічних приписів для колісних транспортних засобів, предметів обладнання та частин, які можуть бути встановлені та/або використані на колісних транспортних засобах, і про умови взаємного визнання офіційних затверджень, виданих на основі цих приписів в Україні вже запроваджено Правила Європейської економічної комісії ООН, які регламентують техногенно-екологічну безпечність КТЗ. Значна роль у цьому належить Мінтрансв'язку та ДП "ДержавтотрансНДІпроект".

У 2009 році Мінтрансв'язку і ДП "ДержавтотрансНДІпроект" продовжували супроводження проекту Закону України "Про внесення змін до деяких законодавчих актів України" (щодо запровадження в Україні міжнародних екологічних норм для транспортних засобів), згідно з яким в Україні мають бути поетапно запроваджені екологічні норми Євро-3, Євро-4 і Євро-5 до всіх імпортованих КТЗ та нових КТЗ, що виробляються в Україні. Основні положення цього законопроекту було враховано у

проекті Закону України "Про внесення змін до деяких законів України щодо мінімізації впливу фінансової кризи на розвиток вітчизняної промисловості" (реєстраційний № 5009 від 23.07.2009).

У 2009 році повинні були здійснюватися заходи відповідно до Плану заходів щодо зменшення негативного впливу автомобільних транспортних засобів на довкілля на 2004 - 2010 роки, затвердженого розпорядженням Кабінету Міністрів України від 28 січня 2004 року № 37-р., проте кошти на реалізацію цих заходів з державного бюджету не виділялися.

ДП "ДержавтотрансНДІпроект" здійснювало роботу зі створення інструменту для технічного регулювання допуску транспортних засобів до експлуатації - національного науково-дослідного випробувального центру визначення відповідності КТЗ екологічним вимогам державних і міжнародних стандартів. У 2009 році було виконано пусконаладжувальні роботи, пов'язані із запуском в експлуатацію моделювального роликівого стенду AVL (Німеччина) для випробовування автомобілів.

Забезпечення безпеки на міському електротранспорті

На виконання вимог Закону України "Про міський електричний транспорт" у 2009 році Державна технічна інспекція міського електротранспорту Міністерства з питань житлово-комунального господарства України забезпечила проведення державного технічного огляду об'єктів міського електротранспорту. Протягом зазначеного періоду було оглянуто 2602 трамвайних вагони, 3817 тролейбусів, 6436,9 км контактної мережі, 1954,9 км трамвайної колії та 685 од. тягових підстанцій.

Визнано такими, що відповідають вимогам Правил дорожнього руху та Правил експлуатації трамвая та тролейбуса лише на 92,5% перевірених трамвайних вагонів, 92,4% тролейбусів, 79,9% загальної протяжності трамвайних колій, 77,8% контактних мереж та 79,2% тягових підстанцій. Більшість з неприйнятих трамвайних вагонів і тролейбусів мали несправності гальмівної системи, рульового керування, інших вузлів і агрегатів, що безпосередньо впливають на безпеку руху. Близько 15% рухомого складу трамвайних вагонів і тролейбусів через технічні несправності не подавалися на державний технічний огляд.

Наразі в Україні близько 20% загальної протяжності трамвайної колії та контактної мережі мають аварійний стан та потребують капітального ремонту.

У незадовільному технічному стані перебувають об'єкти міського електротранспорту міст Горлівка, Костянтинівка, Слов'янськ та Харків.

Упродовж 2009 року підприємствами галузі було придбано 53 од. трамвайних вагонів і тролейбусів. У той же час списано 402 од. рухомого складу міського електротранспорту, внаслідок чого його загальна інвентарна кількість по Україні

зменшилася проти 2008 року на 2% і станом на 01.01.2010 складала 7,206 тис. одиниць.

Близько 83% парку трамвайних вагонів і 78% тролейбусів вичерпали нормативний термін експлуатації і підлягають списанню, а в АР Крим, містах Вінниця, Житомир, Рівне та Херсон цей показник наближається до 100%. Середній вік трамвайних вагонів в Україні складає понад 25 років, а тролейбусів близько 15 років, що майже у 1,5 раза перевищує встановлений термін експлуатації.

Протягом 2009 року за участю водіїв підприємств міського електротранспорту України сталося 1218 дорожньо-транспортних пригод із яких 382 - з вини водіїв. Порівняно з 2008 роком кількість ДТП з вини водіїв трамвайних вагонів і тролейбусів збільшилася на 1%, а кількість постраждалих зменшилася на 19%.

У 2009 році розроблено нормативно-технічну документацію у сфері міського електротранспорту, які сприятимуть удосконаленню конструкції трамвайних вагонів та тролейбусів, підвищенню їхньої енергоефективності, покращенню якості ремонту і безпеки пасажироперевезень:

ДСТУ Трамвайні вагони та тролейбуси. Порядок допуску до експлуатування дослідних зразків створених та ввезених на територію України;

Методика нормування витрат матеріалів і запасних частин на технічне обслуговування і ремонт рухомого складу міського електротранспорту (трамвай, тролейбус).

У рамках здійснення технічного регулювання у сфері міського електротранспорту проводилася робота з підтримки вітчизняних виробників рухомого складу, зокрема, шляхом участі у підготовці технічних завдань та технічних умов на виробництво нового рухомого складу, а також у роботі Міжвідомчих приймальних комісій з прийняття дослідних зразків нових і модернізованих типів рухомого складу:

- тролейбуса з низьким рівнем підлоги типу Т801.10, виробництва ВАТ "ЛуАЗ" (м. Луцьк);
- трамвайного вагона 71-154 М-К, виробництва ЗАТ "Київський завод електротранспорту".

Продовжувалася розпочата у 2008 році дослідно-конструкторська робота на тему "Розроблення конструкторської документації та налагодження виробництва дослідного зразка тягового приводу для перспективних моделей трамвайних вагонів і тролейбусів".

Забезпечення безпеки у метрополітенах

Протягом року в Управліннях метрополітенів проводилися планові щоквартальні наради, на яких розглядалися питання аналізу стану безпеки руху, дисципліни та профілактичної роботи з поліпшення рівня безпеки, стану пожежної безпеки та охорони праці.

У зв'язку з недостатнім фінансуванням метрополітенів, склалося вкрай незадовільне становище з повнотою і своєчасністю виконання

необхідних ремонтів та заміни обладнання, передбачених нормативними документами. Нестача фінансів призводить до погіршення стану колії, тунелів, рухомого складу, ескалаторів, систем енергоживлення, зв'язку, сигналізації, електромеханічного господарства. Не виконувався план поповнення та оновлення парку рухомого складу.

Значна частина випадків порушень безпеки руху у метрополітенах була допущена з вини "людського" фактора, а враховуючи значний недокомплект кваліфікованих спеціалістів практично в усіх службах, на сьогоднішній день першочерговим завданням є якісне технічне і практичне навчання працівників та необхідність підвищення рівня відповідальності працівників, які особисто дають готовність на експлуатацію рухомого складу, ескалаторів та обладнання, що безпосередньо пов'язане з безпекою руху поїздів та перевезенням пасажирів.

Серйозної уваги у метрополітенах приділяється підтриманню станцій та об'єктів у належному санітарному стані, забезпеченню необхідного мікроклімату. Двічі на рік - навесні й восени - проводяться місячники з благоустрою станцій та прилеглих до них територій, під час яких замінюються урни й контейнери, проводиться очищення й фарбування устаткування та споруд тощо.

Незалежно від пори року, з метою запобігання поширенню інфекційних захворювань, на станціях та у вагонах метрополітену в нічний час проводиться вологе прибирання із застосуванням дезінфікуючих засобів.

У Київському метрополітені питання безпеки вирішувалися відповідно до наказу "Про заходи з підвищення рівня безпеки руху поїздів та безпечного перевезення пасажирів у 2009 році" та рішень підсумкових нарад з безпеки руху, які були проведені заступниками начальника метрополітену в службах. Здійснювався особистий систематичний контроль за своєчасним виконанням Плану заходів з підвищення рівня безпеки руху поїздів, ескалаторів, автотранспорту та безпечного перевезення пасажирів на 2009 рік.

За 6 місяців 2009 року Київським метрополітеном перевезено 254 млн. пасажирів, план перевезень виконано на 100,1 %.

Найбільш навантаженою лінією метрополітену залишалася Святошинсько - Броварська, якою упродовж I півріччя 2009 року скористалися 115,5 млн. пасажирів. В цей же час Куренівсько - Червоноармійською та Сирецько - Печерською лініями перевезено, відповідно, 77,7 млн. та 60,8 млн. пасажирів. Середньодобові перевезення у робочі дні становили 1,75 млн. пасажирів, з яких понад 0,3 млн. пасажирів - пільговики.

У Київському метрополітені постійно вивчаються пасажиропотоки з метою визначення необхідних інтервалів руху поїздів. Так, у літній період на лініях метрополітену рух поїздів організований з інтервалами між поїздами за графіками робочих та вихідних днів, що діють упродовж року. Водночас,

організація перевезень пасажирів в осінньо-зимовий період передбачає підвищення інтенсивності руху поїздів в години "пік" до технологічно можливих, при яких технічні пристрої метрополітену забезпечують безпеку руху поїздів. У разі збільшення прогнозованої кількості пасажирів під час проведення міських культурно-масових і спортивних заходів, для забезпечення їх перевезень призначаються додаткові поїзди.

З 21 вересня по 13 листопада 2009 року Службою воєнізованої пожежної охорони Київського метрополітену та Управлінням з організації пожежної охорони в метрополітені ГУ МНС України в м. Києві, згідно з планом, проводилися заходи щодо контрольного пожежно-технічного обстеження об'єктів та рухомого складу метрополітену.

Перевірено технічний стан систем протипожежної автоматики, забезпечення приміщень первинними засобами пожежогасіння, підключення електрифікованої реклами до мереж живлення відповідно до правил технічної експлуатації установок електроспоживачів, утримання вільними шляхів евакуації, знання дій персоналу у разі виникнення пожежі, а також рекламоносіїв, розташованих на станціях та в рухомому складі.

Внаслідок тривалої відсутності фінансування не закінчено впровадження поїзного радіозв'язку ультракороткого хвильового діапазону на Сирецько - Печерській лінії.

Київський метрополітен у цілому забезпечив безпечно перевезення пасажирів, але у IV кварталі 2009 року було допущено випадок браку з вини служби колії, тунельних споруд та будівель.

Кількість нещасних випадків з пасажирями у I кварталі 2009 року порівняно з аналогічним періодом 2008 року зменшилася і становила відповідно 14 проти 16 випадків. Натомість, у IV кварталі 2009 року кількість нещасних випадків з пасажирями збільшилася і становила 22 випадки проти 19. Основними причинами травматичних випадків, як і раніше, є порушення Правил користування метрополітеном, особиста необережність та погіршення стану самопочуття пасажирів.

Забезпечення безпеки на трубопровідному транспорті

Протягом 2009 року обсяги транспортування нафти підприємствами магістральних нафтопроводів зменшились порівняно з 2008 роком на 2430,7 тис. тонн (або на 5,9%) і склали 38535,3 тис. тонн. При цьому транзитом до країн Західної Європи (Словаччина, Угорщина, Чехія) було транспортовано на 3730,9 тис. тонн (або на 11,4%) менше порівняно з аналогічним показником 2008 року, для потреб України - на 1300,2 тис. тонн більше (або на 16,0%).

За 12 місяців 2009 року філією ВАТ "Укртранснафта" "МН Дружба" загалом протранспортовано 25882,9 тис. тонн нафти, що на 2,5% (або на 638,1 тис. тонн) більше, ніж у

2008 році.

Філією ВАТ "Укртранснафта" "Придніпровські магістральні нафтопроводи" усього перекачано нафти 12652,4 тис. тонн, що на 19,5% (або на 3068,8 тис. тонн) менше, ніж у 2008 році.

Частка транзитного обсягу перекачування нафти в загальному обсязі нафтоперекачування складала 75,5%, а частка нафтоперекачування на нафтопереробні підприємства України - відповідно 24,5%.

Мережами газопроводів у 2009 році було протранспортовано 142 млрд. куб. м природного газу (у 2007 році - 178,2, у 2008 році - 179 млрд.куб.м). За 12 місяців 2009 року територією України протранспортовано (транзитом) 95,2 млрд. куб. м природного газу, що на 24,4 млрд. куб. м, або на 20,4% менше, ніж у 2008 році.

Позитивний результат діяльності Компанії дозволив насамперед профінансувати створення у 2009 році запасів природного газу в підземних сховищах газу (ПСГ) в обсязі близько 23 млрд. куб. м (станом на 01.01.2010), необхідного для забезпечення безперебійної поставки природного газу споживачам України протягом опалювального сезону 2009 - 2010 років.

НАК "Нафтогаз України" за 12 місяців 2009 року освоєно капітальних вкладень 3276,9 млн. грн., що на 18,0% менше, ніж у 2008 році.

Аналіз ризику виникнення надзвичайних ситуацій (НС) на об'єктах підприємств Компанії, їх локалізація та ліквідація передбачається планами локалізації та ліквідації аварійних ситуацій і аварій (ПЛАС), розроблених для кожного об'єкта підвищеної небезпеки (ОПН).

Поряд із заходами діагностики та технічного обслуговування обладнання та споруд об'єктів нафтогазового комплексу до заходів з мінімізації наслідків можливих аварій належать:

- геодезичне спостереження за зсувними ділянками, вздовж яких проходять нафто- та газопроводи;
- розташування значної частини технологічних об'єктів нафтогазового комплексу поза межами населених пунктів;
- введення режиму охоронних зон на ділянках, прилеглих до технологічних об'єктів;
- страхування цивільної відповідальності ОПН тощо.

У 2009 році категорійних аварій на об'єктах підприємств Компанії не зафіксовано. Стан техногенної безпеки на об'єктах відповідає нормативним вимогам.

На об'єктах підприємств Компанії у 2009 році виконувалися запобіжні заходи відповідно до Плану основних завдань цивільного захисту України на 2009 рік, затвердженого розпорядженням Кабінету Міністрів України від 11 лютого 2009 року № 138-р "Про затвердження плану основних заходів цивільного захисту на 2009 рік", наказу Мінпаливенерго України від 27.02.2009 №116

"Про основні завдання цивільного захисту Мінпаливенерго України у 2009 році" та наказу Національної акціонерної компанії "Нафтогаз України" від 16.03.2009 № 101 "Про підсумки підготовки цивільного захисту НАК "Нафтогаз України" у 2008 році та основні завдання на 2009 рік".

Наказом Національної акціонерної компанії "Нафтогаз України" від 15.06.2009 №209 було розроблено, а підприємствами вжито організаційно-технічних заходів щодо забезпечення стабільної роботи в осінньо-зимовий період 2009-2010 року.

Наказом Національної акціонерної компанії "Нафтогаз України" від 21.07.2009 №272 затверджено організаційну структуру штабу цивільного захисту та оновлено склад комісії з надзвичайних ситуацій Компанії. На підприємствах створено об'єктові матеріальні резерви для ліквідації НС.

У 2009 році на підприємствах та в акціонерних товариствах, які знаходяться в корпоративному управлінні Компанії, сталося 2433 виробничі аварії, відмови та інциденти (у 2008 році - 3726), серед них:

- внаслідок корозії трубопроводів - 1537;
- внаслідок механічного пошкодження та зносу обладнання - 418, переважна більшість яких сталася на підприємствах газопостачання та газифікації (398);
- несанкціоноване втручання в роботу трубопроводів, що могло призвести до виникнення НС - 238;
- внаслідок стихійного лиха - 100;
- браковане обладнання, неякісне виконання будівельних робіт - 18.

У 2009 році на підприємствах нафтогазової галузі сталося 6 пожеж (у 2008 році - 6), прямі збитки склали 120900 грн., побічні - 93400 грн. (у 2008 році - 11605 грн. і 138018 грн., відповідно).

Воєнізованими протифонтанними формуваннями у 2009 році проведено 17561 профілактичне обстеження об'єктів, виявлено та усунуто 19620 порушень правил фонтанної безпеки. Протягом року відомчими службами здійснено 8211 перевірок протипожежного стану об'єктів Компанії, у ході яких виявлено 28418 порушень, з них 23464 - усунуто. За допущені порушення правил пожежної безпеки було накладено 393 дисциплінарних стягнення.

На підприємствах нафтогазового комплексу протягом 2009 року сталося 68 випадків виробничого травматизму (у 2008 році - 79), у яких постраждало 83 особи (у 2008 році - 117), з них із смертельними наслідками - 13 осіб (у 2008 - 47 осіб). На підприємствах сталося 10 групових нещасних випадків, внаслідок яких постраждало 25 осіб, з них 4 отримало смертельні травми.

Причинами нещасних випадків стали:

- ураження електричним струмом - травмовано 3 особи, з них 2 - смертельно;

- падіння з висоти - травмовано 5 осіб;
- дії сторонніх осіб - травмовано 8 осіб;
- ДТП - травмовано 22 особи, з них 4 особи - смертельно;
- інші фактори - травмовано 45 осіб, з них 7 - смертельно.

До особливо важливих, що потребують термінового вирішення у 2010 році, належать питання щодо внесення змін до ст. 292 Кримінального кодексу України "Пошкодження об'єктів магістральних нафто-, газо- та продуктопроводів" щодо посилення відповідальності за їх зловмисне пошкодження.

НС на транспорті

Протягом 2009 року зафіксовано 25 НС, пов'язаних з аваріями (катастрофами) на транспорті.

Внаслідок цих НС загинуло 79 осіб (з них 3 дітини), постраждало 124 особи (з них 8 дітей).

За масштабами НС на транспорті розподілилися наступним чином:

- місцевого рівня - 8;
- об'єктового рівня - 17.

Порівняно з 2008 роком кількість НС на транспорті зменшилась на 39% (у 2008 році зареєстровано 41 НС), кількість загиблих у цих НС зменшилася у 2,5 рази (2008 рік - 200 осіб), а кількість постраждалих збільшилась на 19% (2008 рік - 104 особи).

Найбільш важкими за наслідками у 2009 році були 5 НС місцевого рівня у Вінницькій, Луганській, Львівській, Харківській і Тернопільській областях, в яких кількість загиблих (36 осіб) і постраждалих (59 осіб) становить 45,5% та 47,5%, відповідно, загальної кількості, а саме:

- у с. Райгород Вінницької області на автошляху Львів - Кіровоград - Знам'янка внаслідок зіткнення вантажного автомобіля "МАН" з мікроавтобусом "Фольксваген" загинуло 10 осіб та 2 - постраждало (грудень 2009 року);
- на західній об'їзній дорозі м. Львова внаслідок зіткнення вантажівки "Рено" та автобуса "Богдан" загинуло 8 та постраждало 18 осіб (травень);
- на автодорозі Харків - Київ внаслідок зіткнення легкового автомобіля "Мерседес" та автобуса "БАЗ", загинуло 6 та постраждало 18 осіб (березень);
- на нерегульованому залізничному переїзді поблизу с. Прошова у Тернопільській області, внаслідок зіткнення автобуса "ПАЗ" та приміського дизельпоїзда, загинуло 6 та постраждало 18 осіб (лютий);
- поблизу с. Байрачки Луганської області на автошляху Знам'янка - Луганськ - Ізварине внаслідок зіткнення автомобілів "BMW" та "ЗАЗ" загинуло 6 осіб та 3 - постраждало (жовтень).

*Розподіл НС на транспорті у 2008,2009 рр.,
за видами*

НС техногенного характеру Транспортні аварії (катастрофи)	2008 рік	2009 рік
Загальна кількість НС на транспорті	41	25
у тому числі:		
Аварії на транспорті з викиданням (загрозою викидання) небезпечних та шкідливих речовин	3	4
Аварії на транспорті, в які потрапили керівники держави та народні депутати України	1	1
Аварії на залізницях, у тому числі в метрополітені, з тяжкими наслідками (катастрофи)	1	1
Аварії на водному транспорті	3	-
Авіаційні катастрофи	7	3
Аварії на автодорожному транспорті	26	15
Аварії на трубопроводах	-	1
Загинуло, осіб	200	79
Постраждало, осіб	104	124

Так, на водному транспорті у 2009 році НС зареєстровано не було (у 2008 році - 3 НС), проте було зареєстровано 1 НС, пов'язану з аварією на трубопроводі (у 2008 році НС цього виду не виникало).

Збільшилась на 33,3% кількість НС, пов'язаних з викидом небезпечних та шкідливих речовин (з 3 до 4 випадків).

Зменшилась у 2,3 раза кількість НС, пов'язаних з авіаційними катастрофами (з 7 до 3 випадків), та НС, пов'язаних з аваріями на автомобільному транспорті, на 42,3% (з 26 до 15 випадків).

Разом з тим, кількість НС, пов'язаних з аваріями на транспорті, в які потрапили керівники держави та народні депутати України, аваріями на залізницях з тяжкими наслідками, залишилася на тому ж рівні.

Зберігається незмінною тенденція щодо переважання частки катастроф на автомобільному транспорті, яка є найбільшою (у 2009 році - 60% загальної кількості НС на транспорті).

Протягом 2009 року НС на транспорті зареєстровано на території 17 регіонів України (у 2008 року - у 17 регіонах та за межами України).

Найбільшу кількість НС зареєстровано в Івано-Франківській і Чернігівській областях (по 3 випадки), Вінницькій, Львівській, Одеській і Хмельницькій областях (по 2 випадки).

Порівняно з 2008 роком слід відмітити значне зменшення кількості НС на транспорті в АР Крим (1 проти 8 випадків) та Київській області (1 проти 6). Незначне зростання кількості НС відбулося в Івано-Франківській (з 1 до 3 випадків) та Хмельницькій (з 1 до 2 випадків) областях.

У Миколаївській, Полтавській та Чернівецькій областях протягом 2008 - 2009 років НС на транспорті не зареєстровано.

Аналіз динаміки виникнення НС на транспорті протягом 2009 року показав, що найбільшу їх кількість (9 випадків) зареєстровано у III кварталі. У II кварталі - 8, IV - найменшу кількість (3 випадки). Тенденція до збільшення кількості НС на транспорті

у II та III кварталах спостерігається практично кожного року.

Основними причинами виникнення НС на транспорті у 2009 році були:

- порушення Правил дорожнього руху - 15 (60%);
- незадовільний технічний стан транспортних засобів і комунікацій - 6 (24%);
- порушення правил перевезень небезпечних вантажів - 2 (8%);
- порушення правил виконання польотів - 2 (8%).

Пропозиції щодо удосконалення існуючої системи запобігання і реагування на небезпеки на транспорті

На автомобільному транспорті пріоритетними завданнями є:

- встановлення режиму праці і відпочинку для внутрішнього автомобільного транспорту відповідно до міжнародних та європейських стандартів;
- впровадження тахографів на внутрішніх пасажирських та вантажних перевезеннях;
- впровадження обов'язкової сертифікації переобладнаного рухомого складу.

На залізничному транспорті пріоритетними завданнями є:

- оновлення рухомого складу та інфраструктури, знос яких негативно впливає на стан безпеки руху;
- впровадження обов'язкової сертифікації рухомого складу, продукції та послуг;
- створення незалежного органу державного нагляду за безпекою руху залізничного транспорту та метрополітенів.

У галузі цивільної авіації пріоритетними завданнями є:

- забезпечення протягом 2010 року планового інспектування експлуатантів, повітряні судна яких тимчасово знаходяться за межами України, згідно з Положенням про систему управління безпекою польотів на авіаційному транспорті;
- завершення розроблення та впровадження нової редакції Повітряного кодексу України;
- удосконалення існуючої системи запобігання і реагування на небезпеку на авіаційному транспорті, що передбачає внесення відповідних змін до Положення про нагляд за безпекою польотів при організації повітряного руху;
- забезпечення з метою підготовки до проведення Євро-2012 проведення цільових повномасштабних навчань аварійно-рятувальних команд аеропортів із залученням взаємодіючих організацій на період 2010 - 2012 роки.

На водному транспорті пріоритетними завданнями є:

- вдосконалення державної системи управління безпекою судноплавства;
- підвищення ефективності державного нагляду за безпекою судноплавства;
- посилення технічного нагляду за субстандартними суднами.

У галузі забезпечення безпеки дорожнього руху міського електротранспорту:

- контроль за технічним станом рухомого складу, трамвайної колії, контактної мережі;
- забезпечення виконання вимог нормативних документів і стандартів щодо технічного обслуговування та ремонтів об'єктів міського електротранспорту та безпеки пасажирських перевезень;
- впровадження заходів щодо удосконалення організації дорожнього руху на маршрутах.

Пріоритетним завданням Національної акціонерної компанії "Нафтогаз України" є:

- стабілізація та покращення фінансових показників діяльності, узгодження основних умов реструктуризації кредитної заборгованості перед ПАТ "Ощадбанк" на суму близько 22 млрд. гривень;
- виконання довгострокових контрактів щодо купівлі-продажу природного газу та обсягів і умов безперебійного транзиту газу європейським споживачам території України, забезпечення сталого функціонування євразійської газотранспортної системи.